

بسمه تعالی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

شیوه نامه مدیریت و اجرای فرایند داوری چهاردهمین جشنواره کشوری شهید مطهری ۲۹ لغایت ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰

پیشگفتار

جشنواره آموزشی شهید مطهری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با هدف معرفی و تجلیل از فرآیندهای آموزشی برتر دانشگاهی و کشوری و نیز ترویج نوآوری، ابداع و معرفی فرآیندهای جدید به منظور ارتقای آموزش عالی علوم پزشکی به صورت سالانه برگزار می‌گردد. در راستای عملیاتی سازی فرایند داوری، آیین نامه جشنواره کشوری شهید مطهری و تعریف حیطه های جشنواره در سال ۱۳۹۶ تدوین و منتشر شده است. لیکن به منظور شفافیت هرچه بیشتر لازم بود فرایندهای اجرایی و مدیریت داوری نیز تدوین گردد که بدین منظور این شیوه نامه تدوین گردیده است.

اصول داوری

- ۱) داوری باید با رعایت نهایت عدالت و انصاف انجام شود. از این رو لازم است کلیه عوامل دست اندرکار فرایند داوری از جمله دبیرخانه جشنواره، داوران تخصصی و هیأت داوران جشنواره نهایت دقت را در خصوص اجرای دقیق مفاد این شیوه نامه و نیز مدیریت تعارض منافع به عمل آورند.
- ۲) هر چند مصادیق بارز تعارض منافع در این روند شامل مشارکت در فرایند مورد ارزیابی و نیز تعلق فرایند به دانشگاه محل فعالیت هیأت علمی تعریف شده‌اند و در این موارد فرد مذکور نباید در روند بررسی و یا رأی گیری فرایند مورد بحث هیچ گونه مشارکت مستقیم یا غیرمستقیم داشته باشد؛ در عین حال انتظار می‌رود هر یک از افراد دست اندرکار در صورت مشاهده مصادیق دیگری از تعارض منافع، آن را اعلام و بر اساس تصمیم دبیرخانه عمل نماید.
- ۳) داوری باید صرفاً بر اساس اطلاعات اظهار شده توسط مجری فرایند که در سامانه ثبت شده است انجام شده و داوران نباید به استناد تجربیات و یا اطلاعات قبلی خود از یک فرایند یا استنباط‌های خود در مورد آن داوری نمایند.
- ۴) داوری باید صرفاً بر اساس معیارهای گلاسیک و محورهای مشخص شده برای امتیازدهی باشد و در این زمینه عواملی همچون سطح بندی دانشگاه نباید دخالت داده شود.

مراحل داوری

جشنواره کشوری شهید مطهری در سه مرحله کلی داوری به شرح زیر انجام می گیرد:

مرحله اول داوری: داوری غیرحضور

مرحله دوم داوری: داوری حضوری یا مجازی توسط کمیته های تخصصی

مرحله سوم داوری: داوری حضوری یا مجازی توسط هیات داوران

مرحله اول داوری: داوری غیرحضور

داوری غیرحضور در چهار مرحله به شرح زیر انجام می گیرد:

۱- بررسی معیارهای رد سریع (با توجه به پیوست شماره ۱)

۲- بررسی تعلق فرایند ارسالی به حیطه اعلام شده

۳- بررسی معیارهای دانش پژوهی

۴- امتیازدهی (با توجه به پیوست شماره ۲)

داوران محترم در این مرحله لازم است برای افزایش صحت، دقت، روایی و پایایی داوری، مراحل زیر را در داوری خود طی نمایند:

- قبل از شروع ارزیابی یک بار کلیه فرایندهای ارسالی را مرور نمایند.
- ابتدا مواردی که معیارهای رد سریع داشته یا معیارهای گلاسیک را تأمین نمی کنند مشخص و در سامانه ثبت نمایند تا از مسیر امتیازدهی حذف شوند.
- کلیه فرایندهایی که واجد شرایط دانش پژوهی شناسایی می شوند در خارج از سامانه امتیازدهی نموده و پس از اطمینان از نمرات و رتبه های نهایی (مجموع امتیاز فرایند) اقدام به ثبت امتیازات در سامانه نمایند.
- ملاک امتیاز نهایی فرایند در این مرحله، میانگین امتیازات دو داور است، که نهایتاً رتبه فرایند را در هر حیطه مشخص می کند.
- در صورتی که رأی یکی از دو داور، حذف فرایند و رأی داور دوم، عدم حذف و تعیین امتیاز باشد؛ یا فاصله بین امتیاز داده شده توسط دو داور بیش از ۳۵ باشد، فرایند مربوط برای داور سوم ارسال می شود و تصمیم گیری بر اساس رأی دو داوری مشابه (دو عدد یا دو صفر یا کمترین میزان اختلاف بین دو عدد) از سه داوری انجام می شود.
- در این مرحله ۹ فرایند در هر حیطه انتخاب و به مرحله دوم (مرحله داوری حضوری یا مجازی توسط کمیته های تخصصی) راه پیدا می کند.

- در مرحله اول میزان توافق داوری بین دو داور بر طبق قاعده زیر تعیین می شود که در مرحله دوم داوری مورد استفاده قرار می گیرد.

○ توافق قوی: اختلاف نمرات داوران کمتر از ۱۵ امتیاز از ۱۰۰

○ توافق متوسط: اختلاف نمرات داوران از ۱۵ امتیاز تا ۲۵ امتیاز از ۱۰۰

○ توافق ضعیف: اختلاف نمرات داوران بیش از ۲۵ امتیاز از ۱۰۰

مرحله دوم داوری: داوری حضوری یا مجازی توسط کمیته‌های تخصصی

به منظور رعایت عدالت و انصاف دبیرخانه جشنواره پس از مرحله اول و تعیین ۹ فرایند از هر حیطة و قبل از برگزاری جلسه مرحله دوم، با تشکیل کمیته ای متشکل از داوران با حداقل ۳ سال سابقه داوری در جشنواره های کشوری، ۹ فرایند انتخاب شده را از نظر صحت انتخاب حیطة و تکراری نبودن بشرح زیر بررسی می نماید:

- اعضای کمیته طی یک جلسه ای رای داوران مرحله اول را در مورد صحت تعلق ۹ فرایند به حیطة انتخاب شده بررسی و در صورت پیشنهاد انتقال یک فرایند به حیطة دیگر، در حین جلسه با صاحب اصلی آن فرایند تماس گرفته خواهد شد و بشرط رضایت با حیطة پیشنهادی کمیته، فرایند به آن حیطة منتقل و در مرحله داوری حضوری یا مجازی در آن حیطة داوری خواهد شد.
- اعضای کمیته قبل از جلسه کمیته با بررسی فرایندهای برتر دوره های قبل، تکراری بودن ۹ فرایند را بررسی و در صورت وجود فرایندی تکراری، در جلسه کمیته مورد بررسی و در صورت تایید تکراری بودن از فرایند داوری حذف و فرایند بعدی از نظر رتبه به مجموع ۹ فرایند اول اضافه می شود به گونه ای که در نهایت ۹ فرایند و یا در صورت امتیاز مشترک در آخرین رتبه، به تعداد امتیازهای مشترک به این تعداد اضافه می شود.

مرحله دوم داوری (داوری حضوری یا مجازی) فرایندهای کشوری در کمیته‌های تخصصی بشرح زیر انجام می گیرد:

- تعیین داورانی که در مورد هر فرایند مجاز به داوری نمی باشند. داوران هر دانشگاه نمی توانند در فرایند نمره دهی و یا هر گونه اظهار نظر مستقیم یا غیرمستقیم (اعم از مثبت یا منفی) در مورد فرایند دانشگاه خود شرکت نمایند.
- مرور کلیه فرایندها به طور انفرادی و ارزیابی انفرادی اولیه بشرح زیر:
  - بررسی معیارهای دانش پژوهی
  - ملاحظه کلیه فایل های صوتی-تصویری ارائه شده توسط صاحبان فرایند

○ بحث گروهی در مورد فرایندها

○ ارزیابی انفرادی نهایی کلیه فرایندها بشرح زیر:

- هر یک از داوران بطور مستقل هر یک از فرایندها را در طیف کاملا نامناسب (امتیاز ۱) تا کاملا مناسب (امتیاز ۹) قرار می دهند. هر داور می تواند به چند فرایند امتیازی یکسان بدهد.

کاملا نامناسب

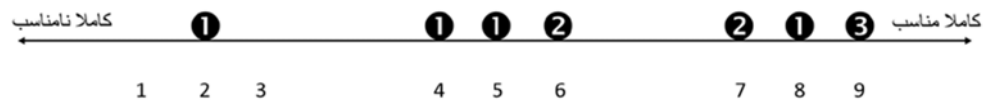
کاملا مناسب

۱   ۲   ۳   ۴   ۵   ۶   ۷   ۸   ۹

- امتیاز ۹: فرایندی استثنایی است که بدون هرگونه تردید فرایند منتخب محسوب می شود.
- امتیاز ۷ و ۸: فرایندهای بسیارخوب که برای انتخاب فرایند منتخب به این فرایندها فکر می شود.
- امتیاز ۴ تا ۶: این فرایندها علیرغم اینکه فرایندهایی خوب و قابل هستند ولی به سبب فقدان ویژگی های بارز و متمایزکننده در گزینه های برتر قرار نمی گیرند.
- امتیاز ۳ و ۲: فرایندهای نسبتا ضعیف که هیچ شانسی برای راهیابی به مرحله سوم را داوری ندارند.
- امتیاز ۱: فرایندهای کاملا ضعیف که به هیچ وجه شایستگی راهیابی به مرحله دوم داوری را نداشته اند.

تعیین واجدین شرایط نهایی ورود به مرحله سوم داوری

- پس از پایان جلسه مرحله دوم داوری، دبیرخانه جشنواره براساس نظر داوران مراحل زیر را برای تعیین شش فرایند منتخب جهت ارایه به هیات داوران طی می نماید:
- محاسبه امتیاز نهایی هر فرایند از میان امتیازاتی که در پانل داده شده است. به عنوان مثال اگر در یک پانل تخصصی متشکل از یازده داور توزیع آرا بصورت زیر باشد، میان امتیازات عدد ۷ خواهد بود.

- محاسبه میزان توافق نظر داوران در پانل های تخصصی بر اساس قاعده زیر در هر پانل :

تعداد اعضای پانل	توافق ضعیف:	توافق متوسط:	توافق قوی:
3 تا 4	تعداد داورانی که در مقیاس مناسبت 9 امتیازی در هر یک از سه امتیاز بالا (7 تا 9) و سه امتیاز پایین (1 تا 3) رای داده اند	در غیاب شرایط توافق قوی و ضعیف مشخص می گردد	تعداد داورانی که خارج از نواحی سه امتیازی (ناحیه امتیاز 1 تا 3، امتیاز 4 تا 6، و امتیاز 7 تا 9) که میانه در آن قرار دارد رای داده اند
4 تا 5	≥ 1		0
5 تا 7	≥ 2		≤ 1
8 تا 10	≥ 3		≤ 2
11 تا 13	≥ 4		≤ 3
14 تا 16	≥ 5		≤ 4

- تعیین رتبه های نهایی فرایند در انتهای مرحله دوم داوری براساس رتبه هر فرایند در مرحله اول داوری و رتبه اولیه هر فرایند در مرحله دوم داوری و حداکثر تغییر رتبه مجاز (که خود تابعی از میزان توافق بر روی رتبه فرایند در مراحل اول و دوم داوری است).

میزان توافق آرا در مرحله دوم داوری

میزان توافق آرا در مرحله اول داوری	قوی	متوسط	ضعیف
قوی	2	1	0
متوسط	3	2	1
ضعیف	4	3	2

حداکثر تغییر رتبه مجاز بین مراحل اول و دوم داوری

مرحله سوم داوری: داوری حضوری یا مجازی توسط هیات داوران

مرحله سوم داوری توسط هیات داوران جشنواره براساس مراحل زیر صورت می گیرد:

- ارایه گزارش کار کمیته های تخصصی و فرایندهای برتر مورد نظر کمیته ها. لازم است مسئولین کمیته ها گزارشی از روند بررسی و احیاناً چالش های پیش رو در کمیته را در هیات داوران ارائه نمایند.

تبصره: ترتیب ارایه حیطه ها بر اساس قرعه کشی که در شروع کار هیات داوران صورت می گیرد مشخص می شود.

تبصره: در صورتی که هر یک از فرایندهای معرفی شده در این بخش، مرتبط با دانشگاه مسئول کمیته مربوطه باشد، لازم است مسئول کمیته در هنگام معرفی موضوع را به اطلاع هیات داوران برساند.

- ارایه مولتی مدیای تهیه شده توسط صاحبان فرایند به ترتیب رتبه تعیین شده توسط کمیته تخصصی
- پرسش و پاسخ هیأت داوران با مسؤول کمیته و بحث و بررسی توسط هیأت داوران
- هر یک از خبرگان بطور مستقل هر یک از فرایندها را در طیف کاملاً نامناسب (امتیاز ۱) تا کاملاً مناسب (امتیاز ۹) قرار می دهند. هر فرد خبره می تواند به چند فرایند امتیازی یکسان بدهد.

کاملاً نامناسب

کاملاً مناسب

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹

امتیاز ۹: فرایندی استثنایی است که بدون هرگونه تردید فرایند برتر شما محسوب می شود.
امتیاز ۷ و ۸: فرایندهای بسیارخوب که برای انتخاب فرایند برتر به این فرایندها فکر می کنید.
امتیاز ۴ تا ۶: این فرایندها علیرغم اینکه فرایندهایی خوب و قابل هستند ولی به سبب فقدان ویژگی های بارز و متمایزکننده در گزینه های برتر قرار نمی گیرند.
امتیاز ۲ و ۳: فرایندهای نسبتاً ضعیف که به نظر شما هیچ شانسی برای انتخاب به عنوان فرایندهای برتر ندارند.

امتیاز ۱: فرایندهای کاملاً ضعیف که به هیچ وجه شایستگی راهیابی به مرحله سوم داوری را نداشته‌اند

تبصره: صرف نظر از مسؤول کمیته تخصصی حیطة ذیربط که واجد حق رأی در حیطة مربوط به خود نیست؛ صاحبان یا همکاران فرایند یا از آن دسته از اعضای هیأت داوران که از دانشگاه محل اجرای فرایند هستند نیز حق رأی در حیطة مربوط را ندارند.

تعیین فرایندهای نهایی جشنواره

پس از پایان جلسه هیات داوران، دبیرخانه جشنواره براساس نتایج داوری خبرگان، ۳ فرایند منتخب هر حیطة و همچنین فرایندهای قابل تقدیر را بر اساس مراحل زیر تعیین می نماید:

- محاسبه امتیاز نهایی هر فرایند در مرحله سوم از میان امتیازاتی که در شورا داده شده است
- رتبه بندی اولیه شش فرایند راه یافته به مرحله سوم داوری براساس میان امتیاز داوری آنها
- محاسبه میزان توافق نظر داوران در شورای خبرگان بر اساس قاعده زیر:

تعداد اعضای پانل	توافق ضعیف:	توافق متوسط:	توافق قوی:
3 تا 4	تعداد داورانی که در مقبولین مناسبت 9 امتیازی در هر یک از سه امتیاز بالا (7 تا 9) و سه امتیاز پایین (1 تا 3) رای داده اند	در غیاب شرایط توافق قوی و ضعیف مشخص می گردد	تعداد داورانی که خارج از نواحی سه امتیازی (ناحیه امتیاز 1 تا 3، امتیاز 4 تا 6، و امتیاز 7 تا 9) که میانه در آن قرار دارد رای داده اند
5 تا 7	≥ 1		0
8 تا 10	≥ 2		≤ 1
11 تا 13	≥ 3		≤ 2
14 تا 16	≥ 4		≤ 3
	≥ 5		≤ 4

- تعیین رتبه نهایی فرایند در انتهای مرحله سوم داوری بر اساس رتبه فرایند در مرحله دوم داوری، رتبه اولیه فرایند در مرحله سوم داوری و حداکثر تغییر رتبه مجاز که خود تابعی از میزان توافق بر روی رتبه فرایند در مراحل دوم و سوم داوری است.

میزان توافق آرا در مرحله سوم داوری

ضعیف	متوسط	قوی	
0	0	1	قوی
0	1	2	متوسط
1	2	3	ضعیف

حداکثر تغییر رتبه مجاز بین مراحل دوم و سوم داوری

میزان توافق آرا در مرحله دوم داوری

تبصره: در صورتی که بر اساس نتیجه رأی هیأت داوران، یک یا چند دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی واجد بیش از سه فرایند برتر شده باشند، دبیرخانه جشنواره موظف است در اسرع وقت و به صورت تلفنی از مدیر/مدیران مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/های مربوط درخواست نماید تا فرایند/فرایندهای برتری که لازم است کنار گذاشته شوند تا سقف سه فرایند برتر برای یک دانشگاه رعایت شود. دبیرخانه جشنواره همچنین موظف است بر اساس اعلام نظر مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه مربوط، فرایند برتر بعدی در هر حیظه را تعیین و جایگزین فرایند خارج شده نموده و نتایج نهایی جشنواره را اعلام عمومی کند.

ارایه نظرات و بازخورد

- دبیرخانه جشنواره امکان بررسی درخواست های فردی (صاحبان و/یا همکاران فرایندها) را ندارد.
- با توجه به تکمیل و امضای جدول صاحبان و همکاران فرایندها و درصد مشارکت ایشان در فرایندهای معرفی شده و نحوه توزیع امتیازات مترتب بر فرایندهای برگزیده شده، توسط صاحبان و همکاران

فرایندها، دبیرخانه جشنواره امکان پاسخگویی به درخواست ها در مورد مالکیت یا توزیع منافع مادی و معنوی فرایندهای برگزیده شده را ندارد.

۳) بعد از اعلام نتایج داوری فرایندهای جشنواره کشوری شهید مطهری، هیچگونه تغییر در اسامی، ترتیب، نوع همکاری، درصد مشارکت و نیز امتیازات مترتب بر فرایندهای برگزیده شده پذیرفته نمی‌باشد.

۴) با توجه به انتخاب مبتنی بر هنجار فرایندهای برتر، دبیرخانه جشنواره امکان بررسی درخواست ها در خصوص نتایج ارزیابی فرایندها و رتبه بندی آنها را ندارد.

۵) در صورت اعلام درخواست مکتوب دانشگاه در خصوص تخطی از فرایندهای پیش بینی شده در این شیوه نامه و یا مطرح کردن هرگونه تبانی و موارد مشابه آن، دانشگاه موظف است مستندات قابل پیگیری را به دبیرخانه اعلام نماید.

۶) در این صورت دبیرخانه موظف است موضوع را بررسی و در خصوص برخورد با متخلفان یا اصلاح فرایند داوری در دوره‌های بعدی تصمیم گیری نماید. در هر صورت نتایج اعلام شده در خصوص فرایندهای برتر و قابل تقدیر تغییر نمی‌کند.

معیارهای رد سریع در مرحله اول داوری چهاردهمین جشنواره کشوری شهید مطهری

مواردی که منجر به رد سریع فرایندها در ابتدای مرحله اول داوری و قبل از ورود به امتیازدهی می شود، عبارتند از:

الف. فعالیت‌های خارج از حوزه آموزش اعضای هیات علمی یا یکی از رده‌های فراگیران علوم پزشکی^۱

ب. فعالیت‌های مرتبط با آموزش سلامت عمومی^۲

پ. فرایندی که در دوره‌های گذشته به عنوان فرایند دانشگاهی یا کشوری شناسایی و مورد تقدیر قرار گرفته اند

ت. طرح‌هایی که صرفاً ماهیت نظریه پردازی دارند

ث. پژوهش‌های آموزشی که ماهیت تولید علم دارند و نه اصلاح روندهای آموزشی مستقر در دانشگاه‌ها

ج. فرایندهایی که از نظر تواتر و مدت اجرا یکی از شرایط زیر را دارند:

i. در مورد فرایندهایی که اجرای مستمر دارند، مدت اجرای کمتر از شش ماه داشته باشند.

ii. در مورد فرایندهایی که اجرای مکرر دارند حداقل دو بار انجام نشده باشند.

iii. در مورد فرایندهایی که ماهیتاً اجرای یک باره دارند ولی تاثیر مستمر دارند مانند برنامه‌های آموزشی یا سندهای سیاست‌گذاری، مصوب مرجع ذی صلاح نشده باشند.

^۱undergraduate ,postgraduate and CME/CPD

^۲Public education

چارچوب امتیازدهی بر اساس معیارهای دانش پژوهی در مرحله اول داوری
چهاردهمین جشنواره کشوری شهید مطهری

امتیازدهی بر مبنای معیارها								
نمره کل از	وسعت و حجم کار	گستره ارایه	سطح نوآوری	نقد و بازخورد	اثربخشی نوآوری	متدولوژی	مرور تجربیات و شواهد	اهمیت و اهداف
۱۰۰	از ۱۲	از ۱۲	از ۱۳	از ۱۲	از ۱۳	از ۱۳	از ۱۲	از ۱۳